

ผจญภัย ในป่าฮาลาบาลา

เรื่อง : ผศ.นพ.เทอดพงศ์ ทองศรีราช

ภาพ : พิชรินทร์ ทองซัง

ผจญภัย ในป่าฮาลาบาลา

z z z

เรื่อง : ผศ.นพ.เทอดพงศ์ ทองศรีราช

ภาพ : พัชรินทร์ ทองซึ้ง

วันนี้ พ่อจะพาเต๋อกับแตงไปเที่ยว
ทั้งคู่รีบจัดของจำเป็นใส่กระเป๋า

เด็ก ๆ คิดว่าแต่งควรจัดอะไร
ใส่กระเป๋าดีนะ

แก้วน้ำ

ปากกา

หนังสือ

แต่อกับแต่งขึ้นรถได้ไม่นานก็กลับไป
เมื่อตื่นขึ้นทั้งสองตกใจมาก เพราะพ่อกับแม่หายไป
สองพี่น้องออกตามหาพ่อแม่ทันที

ทั้งคู่เดินมาจนถึงป้ายที่ดูเก่ามาก
แล้วตัดสินใจเดินต่อไป

z z z

เจอกับแตงเดินมาจนถึงทางแยก
มีป้ายแปลกประหลาด

เด็ก ๆ ฟังเสียงอ่านป้ายรูปสัตว์
แล้วคิดว่าคำไหนออกเสียงแตกต่างจากคำอื่น ๆ
เลือกเดินไปทางนั้นเลยจ้ะ

หมี

มด

แมว

เมื่อเลือกป้าย “ข้าง” ถูกต้อง
ต่อกับแตงเดินตามป้ายนั้นมา
แล้วทั้งสองก็ต้องเลือกอีกครั้ง

เด็ก ๆ ฟังเสียงอ่านป้ายรูปสัตว์ แล้วคิดว่า
คำไหนออกเสียงแตกต่างจากคำอื่น ๆ
เลือกเดินไปทางนั้นเลยจ้ะ

แต่กับแตงเลือกป้าย “ลิง” ได้ถูกต้อง
จึงเดินตามป้ายอีกครั้ง

“ยังมีป้ายรูปสัตว์อยู่อีก เราต้องเลือกให้ถูกอีกรอบหนึ่ง” เตอบอกน้อง

เด็ก ๆ ฟังเสียงอ่านป้ายรูปสัตว์
แล้วคิดว่าคำไหนออกเสียงแตกต่าง
จากคำอื่น ๆ เลือกเดินไปทางนั้นจะ

เลือกคำที่แตกต่าง
แล้วเดินตามทาง
นั้นไป

ทั้งสองคนเดินช้า ๆ
มาจนถึง
ปราสาทหลังใหญ่

บอกสีให้ถูกต้องอย่างรวดเร็ว ประ

ประตูจะเปิดออก

เด็ก ๆ ช่วยบอกสีให้ถูกต้องอย่างรวดเร็ว
เพื่อให้ตรงกับแผงผ่านประตูเข้าไปได้

เมื่อบอกลีได้ถูกต้องอย่างรวดเร็วแล้ว
บานประตูกลับกลายเป็นผนังถ้ำ

“เจ้าทั้งสองคนเป็นใคร
เข้ามาทำอะไรที่นี่”

สองพี่น้อง รีบเล่าเรื่องราวให้เต่าชราฟัง
เต่าชราจึงมอบกล่องปริศนาให้ทั้งสองเพื่อใช้ช่วยตามหาพ่อแม่

“เจ้าจะต้องใช้วิยวะ
ของร่างกายหลายส่วนแตะ
เพื่อเปิดกล่องใบนี้” เต่าชรา
กล่าวก่อนจากไป

“ใช้อวัยวะของร่างกายหลายส่วนแต่ละเพื่อเปิดกล่องใบนี้
เราจะรู้ได้ยังไงล่ะ พี่เต๋อ”

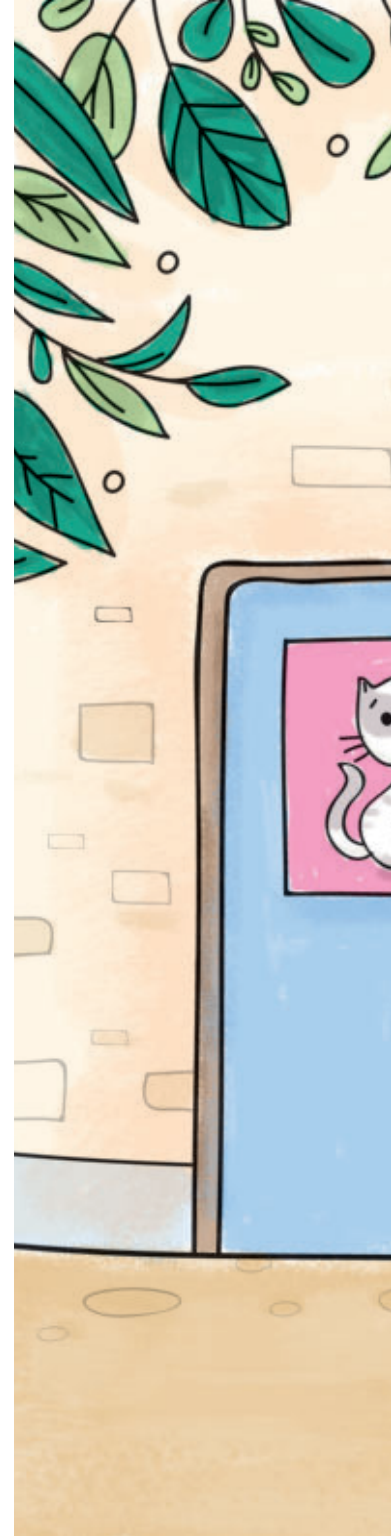
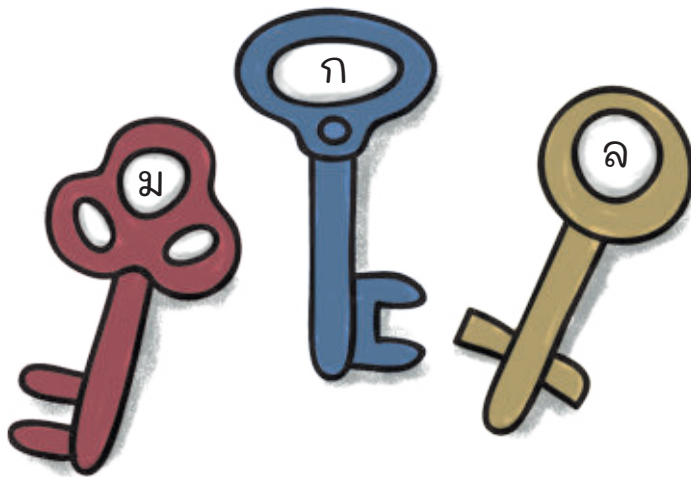
เต๋อพลิกกล่องอยู่
หลายรอบ

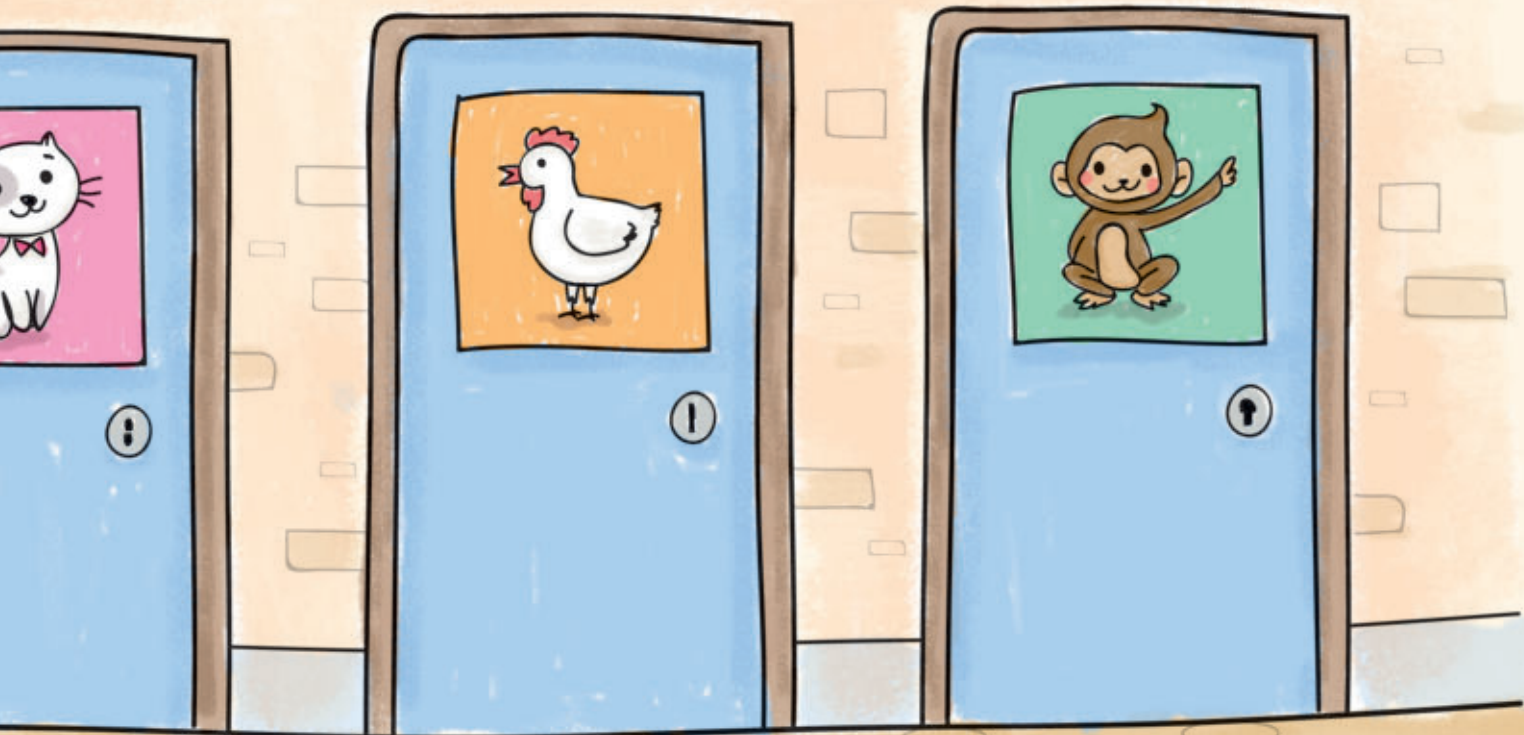
เด็ก ๆ ช่วยบอกหน่อยว่าจะต้องใช้วัยวะส่วนใด
ของร่างกายแต่ละ เพื่อเปิดกล่องปริศนาใบนี้

เมื่อแกะได้ถูกต้อง
เต๋อก็เปิดฝากล่องได้อย่างง่ายดาย
ในกล่องมีกุญแจ ๓ ดอก
แต่ละดอกมีตัวอักษรสลักอยู่

เด็ก ๆ สังเกตรูปสัตว์ที่หน้าประตูแล้วช่วยสองพี่น้อง
เลือกกุญแจเพื่อไขประตูให้ถูกต้องด้วยจ๊ะ

เมื่อไขประตูเปิดออกได้แล้ว
“ไชโย” แต่งตะโกนด้วยความดีใจ

พ่อแม่นั่งอยู่หน้ารถหันมามองเตงที่หลับอยู่
แต่จิ้งรีบบอกว่า “เตงละเมอครับ”

เมื่อมาถึง พ่อแม่จูงมือเต๋อกับแตง
เดินผ่านป่าเขียวครึ้ม
มีทางเดินเล็ก ๆ และแตงเห็นป้ายที่ดูเก่ามาก

ป่าสาละบา

เล่น สร้าง สุข

ผศ.นพ.เทอดพงศ์ ทองศรีราช

- นิทานเรื่องผจญภัยในป่าฮาลาบาลา จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินทักษะพื้นฐานด้านการอ่านในเด็กปฐมวัย โดยเฉพาะช่วงอายุ ๔-๖ ปี โดยประเมินทักษะที่สำคัญ ๒ ด้าน ได้แก่ ทักษะการแยกแยะเสียง และทักษะการบอกสีด้วยความเร็ว
- นอกจากเรื่องราวการผจญภัยในป่าที่สร้างความสนุกสนานให้กับเด็ก ได้สอดแทรกแบบทดสอบทักษะพื้นฐานด้านการอ่านที่สามารถใช้ทำนายความสามารถในการอ่านของเด็กในอนาคตได้ เด็กที่มีทักษะเหล่านี้บกพร่อง พ่อแม่สามารถช่วยเหลือโดยการส่งเสริมการอ่านและพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านการอ่านให้กับเด็ก ซึ่งถือเป็นการช่วยเหลือตั้งแต่ระยะต้น เพื่อป้องกันและลดความรุนแรงของปัญหาการเรียนรู้บกพร่องด้านการอ่านในอนาคตได้

วิธีใช้

ให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือครูอ่านให้เด็กฟัง โดยมีเนื้อหาส่วนที่เป็นแบบทดสอบทักษะพื้นฐานด้านการอ่านสอดแทรกอยู่ ซึ่งมีวิธีการประเมินในแต่ละหน้าดังต่อไปนี้

- หน้าที่ ๒-๓ ประเมินความสามารถในการแยกแยะเสียง โดยการจับคู่เสียงสระเดียวกัน

ผู้ปกครอง หรือครูอ่านคำได้รูปว่า “เสื้อผ้า แวนตา ถูยา หนูคิดว่าแต่งจัดอะไรใส่กระเป๋าดินนะ แก้วน้ำ ปากกา หรือหนังสือ”

ให้ผู้ปกครองย้ำพยางค์ทำอีกครั้ง ก่อนให้เด็กตอบ ดังนี้
“ผ้า ตา ยา แล้วนำอะไรไปอีกนะ น้ำ กา ลือ” เน้นพยางค์ทำย ซ้ำ ๆ ซัด ๆ

- หน้าที่ ๗-๑๑ การประเมินความสามารถในการแยกแยะเสียง
ให้เด็กแยกแยะเสียงพยัญชนะต้นที่ต่างออกไป โดยผู้ปกครอง ครู อ่าน พุด ชื่อสัตว์แต่ละชนิด ซ้ำ ๆ ซัด ๆ แล้วให้เด็กเลือกว่า เสียงต้นที่ต่างออกไปคือคำใด และให้เลือกไปทางนั้น หากเด็กเลือกเสียงที่ต่างออกไปถูก (ช้าง ลิง และนก) ได้ข้อละ ๑ คะแนน รวมส่วนนี้ ๓ คะแนน

- หน้าที่ ๑๒-๑๓ การประเมินความสามารถในการบอกสีด้วยความเร็ว
ให้ผู้ปกครองบอกเด็กว่า ให้เด็กพุดชื่อสีต่าง ๆ ที่อยู่หน้าประตูตามแนวนอน ให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้จนหมด ผู้ปกครองจับเวลาที่เด็กใช้ในการบอกสีทั้งหมดจนครบ

หากเด็กยังไม่รู้จักสีทั้งหมด ให้ผู้ปกครองแนะนำก่อนว่า สีที่เห็นแต่ละสี คือ สีอะไร ก่อนให้เด็กบอกสีด้วยความเร็ว

● หน้า ๑๗-๑๘ เป็นการประเมินความสามารถในการแยกแยะเสียง และการรู้ตัวอักษร โดยจะให้คะแนน ถ้าเด็กเลือกบอกว่าใช้วิธีอะไรมาแต่ได้ถูกต้อง ดังนี้

ข : แขน ขา เป้า ขน

น : หน้า นิ้ว

ต : ตา

ห : หู

ป : ปาก

จ : จมูก

ตัวอักษรละ ๑ คะแนน รวม ๖ คะแนน (ถ้าเด็กแต่ทั้ง แขน และ ขา ไปที่ตัว ข ให้ ๑ คะแนน)

● หน้า ๑๘-๑๙ เป็นการประเมินความสามารถในการแยกแยะเสียง และการรู้ตัวอักษร โดยจะได้คะแนน หากสามารถจับคู่ ม กับรูปแมว ก กับรูปไก่ และ ล กับรูปลิงได้ รวมส่วนนี้ ๓ คะแนน

แนวทางการประเมินและการช่วยเหลือเด็ก

การประเมินผล แยกเป็น ๒ ส่วน คือ

๑. ความสามารถในการแยกแยะเสียง ได้จากคะแนนรวมจากหน้า ๗-๑๑ และ ๑๗-๑๙ คะแนนเต็ม ๑๒ คะแนน
๒. ความสามารถในการบอกสีด้วยความเร็วได้จากเวลาที่เด็กอ่านสีด้วยความเร็วในหน้า ๑๒-๑๓

การแปลผล

- หากเด็กได้คะแนนในส่วนที่ ๑ น้อยกว่า ๓ คะแนน หรือใช้เวลาในการบอกสีในส่วนที่ ๒ นานกว่า ๒ นาที ประเมินว่า “สงสัยทักษะเบื้องต้นด้านการอ่านบทพร้อม”
- แต่หากเด็กได้คะแนนในส่วนที่ ๑ มากกว่าหรือเท่ากับ ๓ คะแนน หรือใช้เวลาในการบอกสีในส่วนที่ ๒ เร็วกว่า ๒ นาที ประเมินว่า ผ่าน

การฝึกฝนและการพัฒนา

หากประเมินแล้ว พบว่าเด็กอยู่ในกลุ่มสงสัยทักษะเบื้องต้นด้านการแยกแยะเสียงบกพร่อง ผู้ปกครองควรอ่านหนังสือภาพ หนังสือนิทานให้เด็กฟังบ่อย ๆ โดยเฉพาะหนังสือที่มีคำคล้องจอง ซึ่งจะช่วยให้เด็กรู้คำศัพท์มากขึ้น และยังทำให้คุ้นเคยกับเสียงต่าง ๆ มากขึ้น ส่งผลให้เด็กมีความสามารถในการแยกแยะเสียงดีขึ้น

นอกจากการอ่านหนังสือกับเด็กแล้ว มีกิจกรรมอื่น ๆ ที่ผู้ปกครองสามารถสร้างความสนุกสนานให้กับเด็กในการเรียนรู้คำต่าง ๆ เช่น การเล่นต่อคำคล้องจอง หรือเล่นต่อคำที่ขึ้นต้นด้วยเสียงพยัญชนะเดียวกัน สลับกับเด็ก เช่น

ผู้ปกครอง : ตามา

เด็ก : หาปู

ผู้ปกครอง : ดูเรือ

เด็ก : เกลือแกง

ผู้ปกครอง : เสือ

เด็ก : ลี

ผู้ปกครอง : แสง

เด็ก : สวย

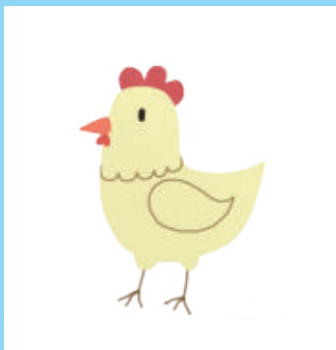
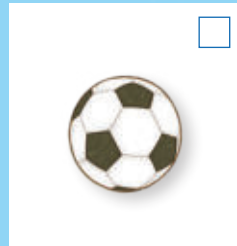
กิจกรรมเหล่านี้จะช่วยเพิ่มทักษะในการแยกแยะเสียง ซึ่งมีผลดีต่อการอ่านด้วย ผู้ปกครองสามารถเลือกสื่อการสอน หรือแบบฝึกที่ฝึกให้เด็กแยกแยะเสียงได้ดี ดังตัวอย่างในหน้าถัดไป

เกมจับคู่ภาพที่สระคล้องจองกับภาพแรก

ผู้ปกครองออกเสียงคำว่า “บ้าน” และ “ไก่” ตามรูปทีละข้อ ให้เด็กออกเสียงคำศัพท์ที่ใช้เรียกภาพในช่องถัด ๆ มา แล้วให้เด็กเลือกว่าคำใดอ่านออกเสียงคล้ายคำว่า “บ้าน” และ “ไก่”

=

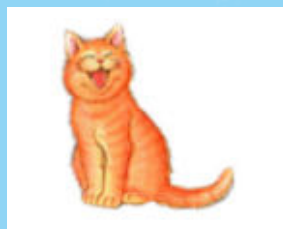

=

เกมจับคู่พยัญชนะกับเสียงต้นของภาพ

ผู้ปกครองชวนเด็กออกเสียงคำศัพท์จากภาพและเสียงพยัญชนะ แล้วให้เลือกว่าเสียงที่ได้ยินตรงกับพยัญชนะตัวใด

ม

ง

ก

ส

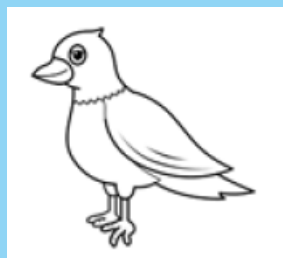

ค

บ

อ

ล

ย

จ

น

ก

ย

น

ม

ว

คุย สร้าง สุข เพื่อการอ่านสร้างสุข

ระยะหลังนี้ มีข้อกังวลเรื่องการอ่าน และภาวะบกพร่องของโรคแอลดีมากขึ้น ด้วยเพราะเด็กแอลดี (LD : Learning disability) เป็นความบกพร่องที่ซ่อนเร้น พ่อแม่มักจะเห็นว่าลูกมีความฉลาดเฉลียวหรือเหมือนเด็กปกติทั่ว ๆ ไป แต่อาจจะเริ่มพบว่า ลูกใช้เวลาทำการบ้านนานเกินไป บกพร่องด้านการอ่าน การเขียนสะกดคำ และการคิดคำนวณ ฯลฯ

โรคแอลดี เกิดจากความผิดปกติของสารเคมีในสมอง มักอยู่ในกลุ่มแม่ที่มีปัญหาาระหว่างตั้งครรภ์ มีปัญหาาระหว่างคลอดหรือหลังคลอด หรือสมองของเด็กมีการทำงานผิดปกติ ซึ่งอาจเกิดจากการติดเชื้อ อุบัติเหตุ หรือได้รับสารพิษ ฯลฯ

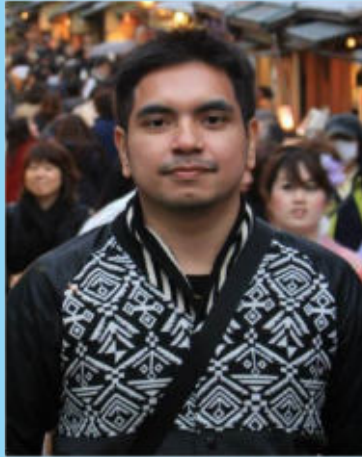
แม่แอลดีเป็นโรคที่ติดตัวเด็กไปจนโต แต่หากมีการคัดกรอง ค้นพบ และช่วยเหลือในระยะแรก ๆ รวมถึงอาศัยความเข้าใจ ความอดทน ทั้งจากครอบครัว คุณครู และผู้คนรอบข้าง เด็กจะสามารถปรับตัว และประสบความสำเร็จในสิ่งที่ตนเองมีใจรักได้

ไม่ว่าเด็กจะมีภาวะบกพร่องด้านการเรียนรู้หรือไม่ พ่อแม่ก็ควรให้ความรัก ให้ความชื่นชม ทำให้เด็กมีความมั่นใจ ไม่ใช้มุ่งแต่คะแนนผลการเรียน ควรจัดสรรเวลาคุณภาพของครอบครัว ทำกิจกรรมร่วมกันให้มาก มีความสุขร่วมกันให้มาก ให้เด็กช่วยทำงานบ้านง่าย ๆ วาดภาพ กระตุ้นสมอง กระตุ้นจินตนาการด้วยการเล่น เช่น เล่นบทบาทสมมติ สอนอ่านคำแทนการสอนผสมคำ หลีกเลี่ยงการให้เด็กเล่นเกมคอมพิวเตอร์ โทรทัศน์มือถือ สื่อจอต่าง ๆ ฯลฯ เพราะจะปิดการจินตนาการของเด็ก

แน่นอนค่ะ การอ่านนิทาน การอ่านหนังสือให้ลูกฟัง เป็นสื่อและกระบวนการที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ขอขอบคุณ ผศ.นพ.เทอดพงศ์ ทองศรีราช ที่นำผลการศึกษาพัฒนาการของเด็กบกพร่องทางการเรียนรู้ มาสื่อสารเป็นหนังสือเล่มนี้ เพื่อเป็นหนึ่งในเครื่องมือที่จะช่วยให้พ่อแม่ ครูผู้ดูแลเด็ก ได้สังเกตและหรือคัดกรอง เบื้องต้นว่าเด็ก ๆ ของเรามีภาวะบกพร่องที่ซ่อนเร้นหรือไม่ ขอขอบคุณ คุณพัชรินทร์ ทองซัง : ผู้สร้างสรรค์ภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณระพีพรรณ พัฒนาเวช ที่ช่วยพัฒนาจนได้หนังสือกิจกรรมสัมพันธ์ที่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งทั้งต่อบุคลากรทางการแพทย์ ทางการศึกษา และครอบครัว เพื่อจะได้ระดับประคองและพัฒนาสมรรถนะและทักษะชีวิตของเด็ก ๆ กันค่ะ

สุดใจ พรหมเกิด

ผู้จัดการแผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน สสส.

ผศ.นพ.เทอดพงษ์ ทองศรีราช สร้างสรรค์เรื่อง

หมอเทอดเป็นคนปัตตานีโดยกำเนิด จบการศึกษาแพทยศาสตรบัณฑิตและกุมารแพทย์จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จบกุมารเวชศาสตร์พัฒนาการและพฤติกรรมจากโรงพยาบาลรามธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล จากนั้นจึงมุ่งหน้าสู่แดนกัมพูชาสำเร็จการศึกษาด้านพัฒนาการเด็กและการศึกษาจากมหาวิทยาลัยอัสเตอร์ดัม ประเทศเนเธอร์แลนด์

หมอเทอดศึกษาวิจัยเรื่องปัญหาพัฒนาการที่เกี่ยวข้องกับการศึกษามากมาย ทั้งการเรียนรู้ออกกำลังกาย สนทนา สอน ออกกำลังกาย

พัชรินทร์ ทองซึ้ง สร้างสรรค์ภาพ

จบการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาศิลปกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ปริญญาโทจากคณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ปัจจุบันเป็นนักวาดภาพประกอบให้กับงานโฆษณาและสื่อสำหรับเด็ก

ผจญภัย ในป่าฮาลาบาลา

เรื่อง ผศ.นพ.เทอดพงษ์ ทองศิริราช ภาพ พัชรินทร์ ทองซึ้ง บรรณาธิการ ระพีพรรณ พัฒนาเวช สุดใจ พรหมเกิด
กองบรรณาธิการ ททัยรัตน์ พันดาวงษ์ นันทพร ณ พัทลุง สิริภรณ์ ชาวหน้าไม้ นิตยา หอมหวาน จันทิมา อินจร ปนัดดา สังมทิพย์
ตรีมีชี আহามะ นิศารัตน์ อานาจอนันต์ สุธาทิพย์ สรวัยล้ำ

ออกแบบและจัดหน้า น้ำฝน ประสานงานการผลิต สิริวัลย์ เรื่องสุรัตน์

พิมพ์ครั้งที่ ๑ : สิงหาคม ๒๕๖๒ จำนวน ๓,๕๐๐ เล่ม

จัดพิมพ์และเผยแพร่โดย มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน ร่วมกับ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

พิมพ์ที่ : บริษัท แพลน ฟรินท์ติ้ง จำกัด โทรศัพท์ : ๐ ๒๒๗๗ ๒๒๒๒

ISBN : 978-616-93372-7-0

แผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน บริหารงานโดย “มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน” ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุน
สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ดำเนินงานด้านประสานกลไก นโยบาย และปัจจัยขยายผลจากทั้งภาครัฐ ภาคประชาสังคม และ
ภาคเอกชน ให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนการสร้างเสริมพฤติกรรมและวัฒนธรรมการอ่านให้เข้าถึงเด็ก เยาวชน และครอบครัว โดยเฉพาะกลุ่มที่
ขาดโอกาสในการเข้าถึงหนังสือ และกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษ

ร่วมสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบาย โครงการ และกิจกรรมสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่านเพื่อสร้างสังคมสุขภาวะได้ที่

มูลนิธิสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน

๔๒๔ หมู่บ้านงาไม้ ซอยจรัญสนิทวงศ์ ๖๗ แขวง บางพลัด เขตบางพลัด กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐

โทรศัพท์ : ๐ ๒๕๒๔ ๕๖๑๖ โทรสาร : ๐ ๒๕๘๑ ๑๘๗๗ Email : happy2reading@gmail.com Website : www.happyreading.in.th

<http://www.facebook.com/Happyreadingnews> (วัฒนธรรมการอ่าน Happyreading)

"มอบความสุขทุกครั้งด้วยหนังสือ"

สามารถดาวน์โหลด
หนังสือเดินทางสร้างสุขเพื่อเด็กปฐมวัย ได้ที่
www.happyreading.in.th

